

KIRJE HILLEVILLE

Rakas Hillevi,

sanotaan, että paras lahja, jonka vanhemmat voivat lapselleen antaa, on juuret ja siivet. Minä puhuisin mieluummin juurista ja versoista. Vanhemman tulisi taitavan puutarhurin lailla auttaa lasta kasvattamaan voimakkaat juuret ja versot, jotta kustakin lapsesta kehittyisi sellainen puu, pensas tai kukka, jollaiseksi Luoja on hänet tarkoittanut. Sinä olit ihana verenpunaisen ruusun taimi, meidän hoiviimme uskottu. Siivistä en haluaisi puhua. Ne kuulostavat liian lopullisilta.

Muistan kuin eilisen päivän, kun isäsi kanssa pitelimme Sinua ensimmäistä kertaa sylissämme Salon aluesairaalan synnytysosastolla. Sinä olit todella odotettu. Olimme toivoneet lasta jo vuosia, ja nyt unelmamme oli toteutunut. Sait kasteessa nimen Hillevi Viena Elviira edesmenneen isoäitisi mukaan. Olit meille ihme.

Asuimme pienellä maatilalla viitisentoista kilometriä kaupungin keskustasta. Harjoitimme sivutoimista maataloutta ja kasvatimme lihamulleja. Jo varhain osoitit temperamenttisen luonteesi ja kiinnostuksesi maatalan töihin. Eräänä alkukesän aamuna navetta-askareita aloittaessamme löytyi Jaska-niminen sonnimullikka kuolleena parresta. Se oli saanut yön aikana puhallustaudin tuoreesta uudensadon ruohosta. Meille mielipaha ja taloudellinen menetys oli valtava, mutta Sinä yritit parhaasi. Hait varastosta muurarinvasaran, jota tuskin jaksoit kantaa, ja hakkasit sillä Jaskan pullistunutta vatsaa huutaen kirkkaalla lapsenäänellä: "Herää! Herää!"

Kesäisin puuhastelit mielelläsi mukana heinänteossa ja syksyisin puintitöissä. Meillä oli vanha, keltainen Sampo-merkkinen puimuri, jolla puitaessa apumiehen piti kerätä putkesta tuleva vilja säkkeihin. Isäsi ajoi puimuria, ja minä toimin säkittäjänä puimurin sivulla sijaitsevalla tasanteella. Sinä halusit istua tasanteen perällä olevan kiinteä työkalulaatikon päällä viimeiseen asti, kunnes nukahdit puimurin yksitoikkoiseen ryskeeseen.

Vartuttuasi lähdit kouluun kaupungin keskustaan. Lievän lukihäiriön vuoksi kielet olivat Sinulle vaikeita. Luonnontieteet puolestaan olivat Sinun juttusi. Toisella luokalla kirjoitit luokkatoverisi Ystäväni-kirjaan ”minusta tulee isona” -kohtaan itsevarmasti ”lentäjä”. Samana lukuvuonna lääkäri kuitenkin määräsi Sinulle niin vahvat silmälasit, että tiesi lentäjäksi nousi pystyyn. Onneksi elämällä oli ammatillisella saralla varattuna Sinua varten jotain paljon parempaa ja Sinulle sopivampaa.

Koulussa et aina tullut opettajien kanssa juttuun, olithan villi, rempseä ja sanavalmis. Ala-asteen lopulla tapahtui myös seuraava sattumus: Naapurimme oli tappanut kompostistaan ison rottaemon. Sinä ja kaverisi päätitte adoptoida orvoksi jääneet poikaset, kun kissakaan ei jostain syystä kelpuuttanut niitä ruoakseen. Jaoitte poikueen puoliksi ja sovitte, että otatte poikaset seuraavana päivänä salaa mukaan kouluun. Kaverisi laittoi poikaset pumpulilla vuorattuun laatikkoon, mutta pumpulinsäie kiertyi yhden poikasen jalan ympäri niin tiukasti, että sitä ei enää saanut irti sormin. Lainasitte käsityöluokasta pienet, teräväkärkiset sakset ja leikkasitte pumpulisykkyrän pois. Se oli valitettavasti liian myöhäistä, sillä verenkierron estyminen oli jo ehtinyt aiheuttaa alkavan kuolion. Keksitte mennä näyttämään sairasta rotanpoikasta terveydenhoitajalle, joka kuitenkin kiljui miltei paniikissa sokeat ja karvattomat rotanpoikaset nähtyään. Terveydenhoitaja myös paljasti salaisuutenne, ja jouduitte rehtorin puhutteluun. Yläasteen puolella taas nappasit koulun talonmiehen traktorin ja ajelit sillä muutaman kierroksen koulun ympäri. Kummastakin tempauksesta sait jälki-istuntoa, mutta et Sinä sitä pahuuttasi tehnyt, Sinulla vain oli poikatytön ideoita pulppuava sydän.

Murrosikäsi ei ollut helppo. Riitelimme kotiintuloajoista, kielenkäytöstä, läksyistä ja vaatteista, mikä näin jälkeinpäin ajatellen tuntuu turhalta. Kun viimein kasvatit pitkät hiukset lyhyen poikatukan sijaan ja aloit silloin tällöin käyttää huulipunaa, tiesin, että olit päässyt sinuiksi itsesi kanssa. Hameista et koskaan oppinut pitämään.

Lähinaapurissamme oli myös yhdistelmäsikala, jossa mielelläsi vietit aikaa. Siellä opit sikojenhoidon niksit. Suosikkihommaasi oli emakoiden porsimisten valvominen. Kun muut luokkakaverisi menivät kesätöihin torimyyjiksi tai jäätelökioskille, Sinä teit ensimmäisen kesäpestisi lomittajana naapurin sikalassa. Suoriuduit tehtävästä erinomaisesti, ja minä ja isäsi olimme sinusta kovin ylpeitä.

Juuresi olivat kasvaneet syväälle suomalaiseseen maaseutuun, joten yläasteen jälkeen Sinulle oli luontevaa hakeutua maatalousoppilaitokseen opiskelemaan kaksoistutkintoa. Koulutilan navetassa pääsit elämäsi ensimmäistä kertaa lypsämään lehmiä. Se oli Sinulle käännteentekevä kokemus, ja jäit heti koukkuun. Voitit jopa ensimmäisen palkinnon koululla järjestetyssä lypsykilpailussa. Saavutus oli tärkeä, sillä pesit kisassa lypsykarjatilalla kasvaneet opiskelutoverisikin. Kerran kiinnittäessäsi lypsykonetta lehmän utareeseen lehmä potkaisu kalliit silmälasisi rikki, mutta se ei menoa haitannut. Sinä olit alasi valinnut. Lukihäiriöstä huolimatta suoritit neljässä vuodessa maaseutuyrittäjän opinnot ja kirjoitit ylioppilaaksi kiitettävin arvosanoin.

Unelma urasta kotieläinten parissa oli alkanut hahmottua. Suuri haaveesi oli päästä yliopistoon maatalous-metsätieteelliseen tiedekuntaan opiskelemaan kotieläintiedettä. Läpäisitkin pääsykokeet ensi yrittämällä. Olit juuri muuttanut Helsinkiin, kun yhdessä hetkessä kaikki pysähtyi. Olit käynyt verikokeissa pitkittyneiden flunssaoireiden vuoksi. Seuraavana päivänä lääkäri soitti yllättäen vakavan puhelun: veriarvot eivät olleet normaalit. Sinulla oli leukemia! Minulle ja isällesi asia oli tietysti järkytys. Syöpä on sana, jota kukaan ei haluaisi kuulla, varsinkaan oman lapsensa kohdalla.

Ryhdyit taisteluun näkymätöntä vihollista vastaan. Koska isäsi ja minä emme sopineet Sinulle luuydinluovuttajiksi eikä Sinulla ollut sisaruksia, sait kantasolusiirteen tuntemattomalta luovuttajalta, mikä itsessään oli lottovoitto. Hoidot olivat rankkoja, mutta Sinä et tehnyt niistä numeroa. Pitkien hiustesi lähtemistä et surrut. Olit silti pettynyt, kun et keväällä päässyt näkemään Viikin lehmien laskua laitumelle. Välillä voitisi näytti kohenevan. Urheasta luonteestasi huolimatta puolitoista vuotta sairauden toteamisen jälkeen taistelun häviäminen alkoi kuitenkin näyttää vääjäämättömältä. Vaikka kyse oli Sinun terveydestäsi ja elämästäsi, Sinä ennemminkin lohdutit muita. Otit jokaisen alkavan päivän vastaan lahjana. Jaksoit riemuita kaverisi uudesta koiranpennusta, jota et koskaan päässyt silittämään. Sinulla oli elämäniloa loppuun saakka.

Syyskuun kolmantena päivänä elonleikkuaikaan Sinä sait siivet ja lensit pois ensimmäisten muuttolintujen joukossa. Olimme isäsi kanssa vilkuttamassa Sinulle. Muistan lukeneeni äidistä, joka menetti poikansa liikenneonnettomuudessa. Hän oli tehnyt koskettavan

Hanna-Leena Hautamäki, Ammattiopisto Spesia (Turku)

huomion: Lasta, jolla ei ole vanhempia sanotaan orvoksi. Mies tai vaimo, jonka puoliso on kuollut, on nimitykseltään leski. Sen sijaan vanhemmalle, joka on menettänyt lapsensa, ei ole suomen kielessä lainkaan omaa termiä, vaikka suru on mitä suurin. Elämä ei ole reilua. Kaipaamme Sinua syvästi, mutta en tahdo olla katkera, sillä et Sinäkään sitä olisi halunnut. Olen kiitollinen, että saimme hyvästellä Sinut huolella. Mitään ei jäänyt sanomatta.

Sinä suunnittelit itse omat hautajaisesi. Alun urkumusiikkina soi Vanha virsi Taalainmaan karjamajoilta, ja lauluiksi olit valinnut virret Jumalan kämmenellä ei pelkää lintunen sekä Herra kädelläsi asua mä saan. Et halunnut hautajaisiisi Albinonin Adagioa, koska se on mielestäsi liian paatoksellinen. Tilaisuuden lopuksi kanttori soittikin duurissa kulkevan ja toivoa tulvivan Bachin urkukoraalin Kristus, valo valkeuden. Se kuvasti hyvin optimistista luonnettasi. Viimeiselle matkalle Sinua oli saattamassa lukuisa sukulaisten ja ystävien joukko.

Kävimme taas eilen isäsi kanssa hautausmaalla viemässä uusia kukkia ja kynttilän haudallesi. Hautakivi kaiveruksineen ei ollut vielä tullut. Ikävä on pohjaton. Sinä olit ainutkertainen, lumoavan punainen ruusu puutarhassamme. Sinä ehdit kasvattaa juuret ja versot sekä varren ja nupun, joka ehti aueta täyteen loistoonsa levittämään huumaavaa tuoksuaan. Sinä lakastuit aivan liian varhain, mutta olen onnellinen niistä 22 vuodesta, jotka saimme pitää Sinut ilonamme ja valonamme. Emme unohda Sinua koskaan, kannamme Sinua aina sydämissämme! Olet meille ikuisesti rakas!

Jälleennäkemistä odottaen,

Äiti